

OD REDAKCJI PISMA NAUKOWEGO

„KULTURA — HISTORIA — GLOBALIZACJA”

Jak twierdził polski antropolog kultury Roch Sulima, „kondycja współczesnego człowieka naznaczona jest upadkiem w codzienność, która to stała się towarem reklamowym, modą czy też rzeczywistością mitopodobną o dużej mocy oddziaływania”. Aktualnie nie jest już tylko synonimem pożądanego „normalności”. Jej dogłębneprzemyślenie wydaje się konieczne w coraz bardziej zglobalizowanym za sprawą nowych technologii i mediów ludzkim uniwersum. Żyjemy w świecie antropogenicznych zmian klimatu, kryzysów gospodarczych, pandemii, ograniczania swobód obywatelskich, w tym możliwości samostanowienia o własnym ciele, nierówności płciowych, negowania praw mniejszości seksualnych, etnicznych, religijnych czy biopolitycznej kontroli ludności ze strony państwa. Liczne media społecznościowe nakłaniają do kadrowania i wykrawania scen z naszego życia codziennego — do wizualizowania i upubliczniania doświadczeń kulinarnych, rekreacyjnych, podróżniczych, ale też osiągnięć zawodowych. Przybierający na sile populizm stawia „zwykłego człowieka” z jego codziennością i tzw. zdrowym rozsądkiem naprzeciw nieodpowiedzialności oraz arogancji „elit” politycznych i ekonomicznych — niezainteresowanych rzeczywistymi problemami. Wszystkie te kwestie sprowokowały do intensyfikacji i aktualizacji refleksji na temat codzienności. Artykuły zamieszczone w niniejszym numerze czasopisma „Kultura — Historia — Globalizacja” stanowią zaproszenie do szerszej dyskusji nad przydatnością tej kategorii dla zrozumienia globalnej współczesności. Chcieliśmy zastanowić się nad tym, jak przeobraża się nasza codzienność, pytając o to, jak funkcjonuje jako forma dyskursu, gdzie przebiega granica między tym, co pospolite, a tym, co nadzwyczajne, a także w jaki sposób działania, nawyki i rutyny warunkują jej dynamikę. Autorzy tekstów nie przesądzają o charakterze czy też kształcie związków pomiędzy codziennością a wyżej wymienianymi przemianami. Reprezentują natomiast różne dyscypliny i oglądy poznawcze — są kulturoznawcami, historyczkami, socjologami, literaturoznawczyniami, muzykologami czy historyczkami sztuki. Zrozumienie przekształceń codzienności wymaga sięgania do szerszego rezerwuaru wartości, symboli, idei, pojęć, światopoglądów, obyczajowości, do etyki i estetyki.

Anna Kwapisz, Łukasz Rozwadowski
współredaktorzy tomu KHG